

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน และการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ดูแลระบบประปาหมู่บ้าน

นายสมศักดิ์ ศิริวงารังสรรค์
ผู้อำนวยการสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ขอบเขตการบรรยาย

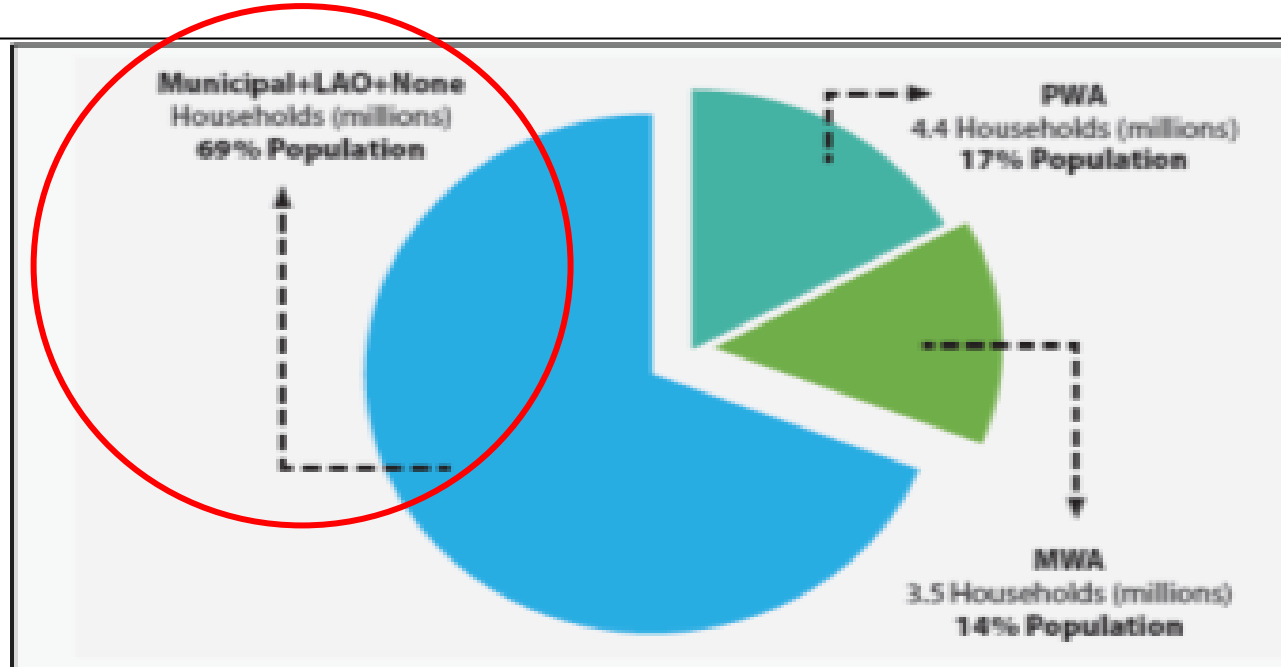
นโยบายและทิศทางการพัฒนา
คุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านของ
ประเทศไทย

ภาพรวมของหลักสูตร
การจัดการคุณภาพน้ำบริโภค
สำหรับผู้ดูแลระบบประปาหมู่บ้าน
และการนำไปใช้ประโยชน์

นโยบายและทิศทาง การพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านของประเทศไทย

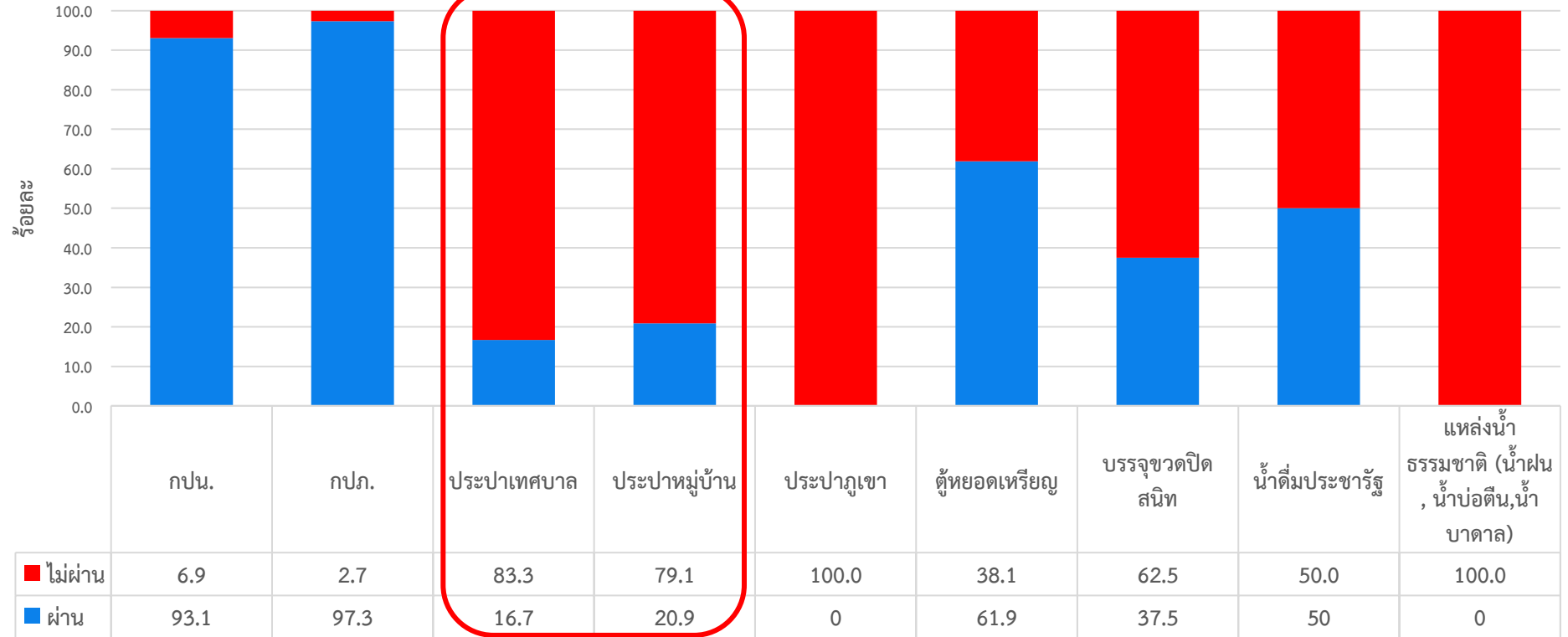

ภาพที่ ๑ สัดส่วนระบบประปาในประของประเทศไทย ปี ๒๕๖๓ ดังนี้
ประปาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๖๙% ประปานครหลวง ๑๔%
ประปาภูมิภาค ๑๗%

“น้ำประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องได้มาตรฐานเทียบเท่า
น้ำประปาของระบบผลิตเขตเมือง”

สถานการณ์คุณภาพน้ำบริโภคครัวเรือน ปี 2565

สถานการณ์คุณภาพน้ำบริโภคครัวเรือน จำแนกรายประเภทน้ำ
(ผ่าน,ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานฯ) 2565

แหล่งข้อมูล: การประปาครหลวง, การประปาส่วนภูมิภาค,ผลขับเคลื่อนระบบประปาหมู่บ้าน(กรมอนามัย)

เกณฑ์มาตรฐานที่ใช้อ้างอิง: ประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์เสนอแนะคุณภาพน้ำบริโภคเพื่อการเฝ้าระวัง กรมอนามัย พ.ศ. 2563 (21 พารามิเตอร์)

Sample size: 863 ตัวอย่าง

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

1 จัดความยากจน

2 จัดความหิวโหย

3 สุขภาพและ
ความเป็นอยู่ที่ดี

4 การศึกษา
ที่มีคุณภาพ

5 ความเท่าเทียม
ทางเพศ

6 น้ำสะอาดและ
การสุขาภิบาล

7 พลังงานสะอาด
ที่เข้าถึงได้

8 งานที่มีคุณค่า
และการเติบโต
ทางเศรษฐกิจ

9 โครงสร้างพื้นฐาน
นวัตกรรมและ
อุตสาหกรรม

10 ลดความเหลื่อมล้ำ

11 เมืองและชุมชน
ที่ยั่งยืน

12 การผลิตและ
การบริโภคที่ยั่งยืน

13 การรับมือกับ
การเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ

14 ทรัพยากรทางทะเล

15 ระบบนิเวศบนบก

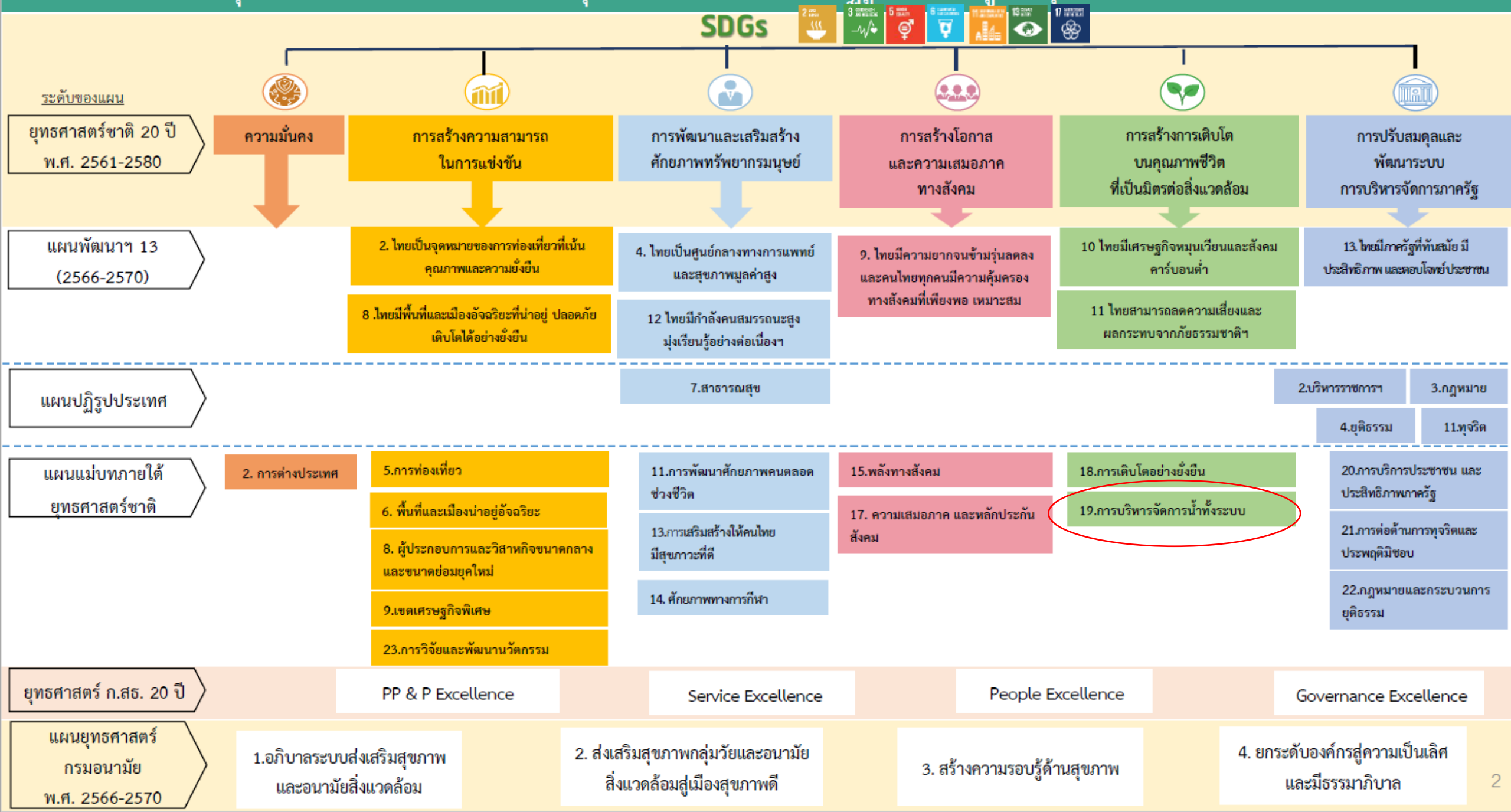
16 ความสงบสุข
ยุติธรรมและ
สถาบันเข้มแข็ง

17 ความร่วมมือเพื่อ
การพัฒนาที่ยั่งยืน

ผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ สู่แผนยุทธศาสตร์กรมอนามัย พ.ศ. 2566-2570

แผนการจัดการน้ำแบบพลวัตโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ

Water Resilience Management Plan with Citizen Co-Design

1. การจัดการน้ำ อุปโภคบริโภค

ผลสัมฤทธิ์ : เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการ
น้ำอุปโภคบริโภคขั้นพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน

หน่วยงาน:

กลยุทธ์/เป้าหมาย 15 ปี

1

การพัฒนา ขยายเขตระบบประปาและเพิ่มประสิทธิภาพประปา
หมู่บ้าน (Joint Kpi)

- ก่อสร้างระบบประปา (เดิม/ใหม่) 32,701 แห่ง
- ประชาชนรับประโยชน์ 7.2 ล้านครัวเรือน

2

พัฒนาประปาเมือง/พื้นที่เศรษฐกิจ

- จัดหาน้ำสำรอง 174.13 ล้าน ลบ.ม.
- เพิ่มกำลังผลิตประปา 2.88 ล้าน ลบ.ม./วัน
- ลดการสูญเสียในระบบท่อส่งจ่ายน้ำ

3

พัฒนาน้ำอุปโภคบริโภคให้ได้มาตรฐานและราคาที่เหมาะสม

(Joint Kpi)

- ประปาหมู่บ้านที่ได้มาตรฐาน 70 %
- ทุก อปท.มีตู้น้ำดื่มบริการเพียงพอและได้มาตรฐาน
- สุ่มตรวจสอบประจำปีให้ไม่น้อยกว่า 5,000 ตัวอย่าง

4

การประหยัดน้ำในทุกภาคส่วน

- อัตราการใช้น้ำประปาเมือง/ภาคราชการลดลง ร้อยละ 10

การขับเคลื่อนการดำเนินงานสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

ระดับโลก

SDGs

เป้าหมายที่ 3
มีสุขภาพและความเป็นอยู่
ที่ดี

เป้าหมายที่ 6
เข้าถึงน้ำและ
สุขาภิบาล

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (61-80)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
(61-80)

โครงการสำคัญ
สำนักสุขาภิบาลอาหาร
และน้ำ

WHA

- East Asia Sanitation and Hygiene (EASAN)
- Regional Forum on Environment and Health
- ASEAN (Health)

แผนระดับประเทศ (ระดับ 3)

1. ยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (60-64)
2. ร่างแผนปฏิบัติการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (64-70)
3. ร่างแผนแม่บทการจัดการส้วมและสิ่งปฏิกูล (64-73)
4. ร่างแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านสร. (64-73)

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ยุทธศาสตร์ ส่งเสริมสุขภาพและ
อนามัยสิ่งแวดล้อมฯ 5 ปี (60-65)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความ
เข้มแข็งระบบอนามัยสิ่งแวดล้อมชุมชน
อย่างยั่งยืน >> ประชาชนได้รับการ
คุ้มครองสิทธิ

1. จังหวัดมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอาหารปลอดภัย (ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาอาหารปลอดภัยระดับจังหวัด) โดย
1) Healthy Market (ตลาดนัด) พื้นที่ขยาย จังหวัดละ 5 แห่ง
2) Street Food Good Health จังหวัดละ 1 แห่ง
3) ร้านอาหาร Clean Food Good Taste Plus จังหวัดละ 5 แห่ง
2. อปท. มีการจัดการ อวล. ที่มีประสิทธิภาพ 1) เทศบาลมีการพัฒนาคุณภาพระบบบริการ อวล. (EHA) ระดับพื้นฐานขึ้นไป ร้อยละ 70 2) อบต. มีการจัดการ อวล. เพื่อชุมชนและท้องถิ่นน่าอยู่ ร้อยละ 15
3. โรงพยาบาลพัฒนา อวล. ได้ตามเกณฑ์ GCH ระดับดีมาก ร้อยละ 90

ภายใต้โครงการ

พัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐานและ
ราคาเหมาะสมสู่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน
(SDG6) ภายในปี พ.ศ. 2570

แหล่งงบประมาณ: แผนบูรณาการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำ

หน่วยงานเจ้าภาพ: สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

ระดับประเทศ

ระดับกสร./กรม

เครือข่ายสำคัญด้านการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค

ภาพรวมของหลักสูตรการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค สำหรับผู้ดูแลระบบประปาหมู่บ้าน และการนำไปใช้ประโยชน์

หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพ ด้านการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค

เจ้าหน้าที่

1. หลักสูตรการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (แบบออนไลน์ ฟรี)
2. หลักสูตรการจัดการคุณภาพน้ำประปาสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบลงทะเบียณ)
3. หลักสูตรการประเมินความเสี่ยงน้ำบริโภค (อยู่ระหว่างพัฒนา)

ผู้ดูแลระบบประปา/
ผู้ประกอบการ

1. **หลักสูตรการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคสำหรับผู้ดูแลระบบประปา (แบบออนไลน์ ฟรี)**
2. หลักสูตรการจัดการคุณภาพน้ำประปาสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (MOOC ANAMAI)
3. หลักสูตรการจัดการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญสำหรับเจ้าหน้าที่ (อยู่ระหว่างพัฒนา)
4. หลักสูตรการดูแลตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญสำหรับผู้ประกอบการ (อยู่ระหว่างพัฒนา)

ประชาชน

1. หลักสูตรการตรวจสอบคุณภาพน้ำบริโภคสำหรับภาคประชาชน (MOOC ANAMAI)
2. หลักสูตรการดูแลคุณภาพน้ำบริโภคในครัวเรือน (อยู่ระหว่างพัฒนา)

หลักสูตรการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคสำหรับ ผู้ดูแลระบบประปาหมู่บ้าน (แบบออนไลน์ ฟรี)

หลักสูตรเข้มข้น

หลักสูตร 2 1/2 วัน

เวลาเรียนรวม

15 ชั่วโมง

ความรู้พื้นฐาน
ระบบประปา

การจัดการและการดูแล
ระบบประปา

การตรวจสอบ
คุณภาพน้ำทั้งระบบ

วัตถุประสงค์ หลักสูตร

เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบจัดการ
คุณภาพน้ำบริโภคสำหรับผู้ดูแลระบบประปาหมู่บ้าน

เพื่อให้ผู้ดูแลระบบประปาหมู่บ้านที่ผ่านการพัฒนา
ศักยภาพสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ใน
การดูแล ควบคุมคุณภาพน้ำของระบบประปาหมู่บ้าน
ที่รับผิดชอบได้

กลุ่มเป้าหมาย

- ผู้ดูแลระบบประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ผู้ดูแลระบบประปาหมู่บ้านของคณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน
- เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คุณสมบัติผู้เข้าร่วม

- กลุ่มเป้าหมายตามพื้นที่เป้าหมายโครงการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐานฯ ประจำปีงบประมาณ 2566
- เป็นผู้ที่ไม่เคยผ่านการอบรมการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รุ่นที่ 1 และ 2
- สามารถเข้ารับการอบรมได้ตลอดระยะเวลาการอบรม
- อุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าร่วมการอบรมต้องมีความพร้อมใช้งานตลอดระยะเวลาการอบรม
- สม่ัครใจเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและใช้ประโยชน์ต่อยอดการดำเนินงาน

Free

ขอเชิญเข้าร่วมการอบรม หลักสูตร "การจัดการคุณภาพน้ำบริโภคสำหรับ ผู้ดูแลระบบประปาหมู่บ้าน" รุ่นที่ 1

ระหว่างวันที่ 18 – 20 มกราคม 2566

ผ่านระบบ Video Conference

ณ ห้องประชุมทรวง เหลี่ยมรังสี กรมอนามัย

นายสมบัติ ศิริวงษ์
ผู้อำนวยการสำนักสุขภาพสิ่งแวดล้อมและน้ำ

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านและการ
เพิ่มขีดความสามารถของผู้ดูแลระบบประปาหมู่บ้าน
วันที่ 18 มกราคม 2566 เวลา 09.00 – 09.30 น.

นายรัชชพงศ์ ดำรงพิงคสกุล
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบจัดการคุณภาพน้ำบริโภค

แนวทางการพัฒนาระบบประปาหมู่บ้านของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
วันที่ 18 มกราคม 2566 เวลา 10.30 – 12.00 น.

ผศ.ดร.ประพัฒน์ เป็ตามวา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับระบบประปา
วันที่ 18 มกราคม 2566 เวลา 13.00 – 16.00 น.

นางสาวปาริชาติ สร้อยสูงเนิน
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
ผู้ดำเนินรายการ

ผศ.ดร.ทอวong เรืองฤทธิ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

ความรู้พื้นฐานการผลิตน้ำประปาและ
การดูแลบำรุงรักษาระบบประปา
วันที่ 19 มกราคม 2566 เวลา 09.00 – 12.00 น.

นายรัชชพงศ์ วิเศษศิริศักดิ์
ข้าราชการบำนาญ

การตรวจสอบและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน
วันที่ 19 มกราคม 2566 เวลา 13.00 – 16.00 น.

นางสาวนิภา สงัด
การประปาส่วนภูมิภาคเขต 1

สารเคมีที่ใช้ในระบบประปาหมู่บ้าน
วันที่ 20 มกราคม 2566 เวลา 09.00 – 12.00 น.

อบรมฟรี พร้อม E-Certificate

สแกนเพื่อลงทะเบียน (รับจำนวนจำกัด)

<https://shorturl.asia/YNnly>

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ นางสาวปาริชาติ สร้อยสูงเนิน และ นางสาวเอมอร ขันมี 02 590 4842 หรือ 4607 ID Line : khanmee

เงื่อนไขและเกณฑ์การประเมินผู้ผ่านการอบรม

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY](#)

ต้องเข้าร่วมการอบรมมากกว่า
ร้อยละ 80* ของระยะเวลา
หลักสูตร

Pre – Test ไม่เก็บคะแนน*
Post – Test คะแนนมากกว่าร้อยละ
60* ขึ้นไป ข้อสอบไม่ควรเกิน 20 ข้อ
(ไม่ต่ำกว่า 12 ข้อ) จะถือว่าผ่านการทดสอบ

*สงวนสิทธิ์การรับ E- Certificated สำหรับผู้ผ่านการอบรมเท่านั้น (ประกาศนียบัตรใช้แบบหลักฐานการพัฒนาศักยภาพได้)

**พัฒนา เสริมสร้าง
บทบาทและหน้าที่ของ
เจ้าหน้าที่/ผู้ดูแล
ระบบประปาแบบมือ
อาชีพ**

**วางแผนจัดการ
สารเคมีที่ใช้**

**ควบคุมการผลิต
น้ำประปา**

**ตรวจสอบความ
ชำรุด เสียหาย**

**ดูแล บำรุงรักษา
ระบบประปา**

**เฝ้าระวัง
คุณภาพ
น้ำประปา**

**ประสาน
ภาคีเครือข่าย**

**แจ้งข้อมูลเพื่อ
สื่อสารความ
เสี่ยง**

**ทำแผนรองรับ
สถานการณ์
ฉุกเฉิน**

**การจัดการ
คุณภาพ
น้ำประปา**

ควบคุมการผลิต
น้ำประปา

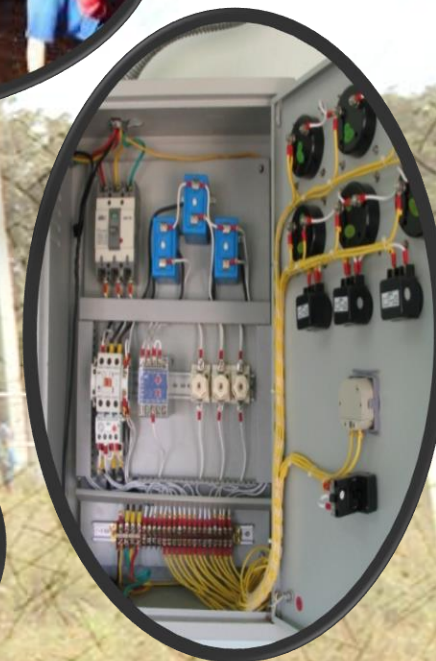

ตรวจสอบ
ความชำรุด
เสียหายของ
ระบบประปา

การ
จัดการ
คุณภาพ
น้ำประปา

ดูแล
บำรุงรักษา
ระบบประปา

เฝ้าระวัง
คุณภาพ
น้ำประปา

วางแผนจัดการ สารเคมีที่ใช้

**ทำแผนรองรับ
สถานการณ์
ฉุกเฉิน**

การจัดการ คุณภาพ น้ำประปา

**แจ้งข้อมูล
เพื่อสื่อสาร
ความเสี่ยง**

**ประธาน
ภาคีเครือข่าย**

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี

Thank You

สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย

02 590 4606, 02 590 4607

drinkingwater.team01@gmail.com

<https://foodsan.anamai.moph.go.th/th>

